

Oscar og Charlotte Norlin, Wautoma.

O.

(Kor gamal var du då du kom til Amerika?) O. jæi var fjortn år.

(Det er i Drammen du er fødd?) føtt i dramm&n, tårvgata i dramm&n.

.....

(Men du er altså fødd her ute i Mount Morris, du?) C. ja.

.....

I. (Kva kallar du det når folk gifter seg? Det gjestebudet som dei har?)

C.å, bröllåp. (Korleis går eit brudlaup for seg?) C.å, dæ æ få' §ællie væi&r dø. å mæin&r du? (Ja, er det almindeleg at det foregår i

C.

kyrkja?) C. ja. (Kven er det som er med på det då?) C. å, dæ: - tek nå

2. i no'vemb&r nå, når sõnn'n min va jift, så va d&: - å: døm hadd& to pik&r såm 'sto för ssei, å to sto oppmø sõnn'n min, åsså hadd& - & - "brorn mins datt&r var æi lita brur, åsså da bror te brura ~~sønn~~ var en littn brudgomm, å han - far te - te pik&n da tok hu opp te alt&r& å ga a te ~~sønn~~ sõnn'n min, å - å:, dø vael - va vael omtrænt3. nitti såm var bætt, d& va et stort bröllåp. (Har ein noko gjestebod eller noko party etterpå?) C. å: ja, vi hadd& mat i bæismøntn unn&r tjærka sendu å - (Ber dei folk heim etterpå?) C. well, "såmmti&r

har

så jør døm, får døm har - når døm bröllåp i jæmm&, når døm har stort nåkk jæmm, så har døm majj& gajj&r har døm jæst&bu i jæmm&, men døm

4. har romm så døm kan stæll& matn å - slikt no, så har døm d& me:, me hadd& bröllåpp& mitt så hadd& jæ d& jæmm& i hus&. vi va jift& i tjærka, å så da jikk vi te 'jæmm&, å dø jør døm i majj& hen

døm har rom te d&. (Har dei den skikken her at det kjem folk og

C.

lagar sjau og spetakkel -) C. å: ja? døm jor& ikk& hær, får oijj& par& hær, men døm jær nå i majj& plassar å - mest all& si blir døm

"§ivv&Ria såm -

(Brukar dei mykje norsk mat omkring her?) C. å ja. dæmm - d& var

5. f&r æi - non år sidn hær såm vi hadd& tura söttnd& mai fæst, de var

söttnd& mai, mën jæ vëtt ikk& jæi, åssn dä va(r) at vi slutta më dë.
de blæi nå ill& når ikk& vi kunn& få alt dë sokker& vi vill& ha ?
mën vi lag&r fløt&grøt å sannbakk&ls å fattimannsbakk&ls å -

O. 'krommkak&r. C. 'krommkak&r å "rossætt&r å - O."rossinbrø. C.'flatt-
brø å - å laefs&? dë æ visst alt dë ~~en~~ en kan - (Kva tid er det helst
C.

6. ein bruker denne norske maten?) ^{å:}, lut&fisk, dë ø nå væR de mæst&
te juł å - (j)æ trur my& a dën nærsk& matn å æ(r) brukt mæsta te juł.
mæst& av tia. å de tar - alt ta dør dë tar så my& - så lajj ti å
lag& dë at dëm kan ikk& ha dë ~~mannen~~ trur jæ ! te vær dag.

(Er det mykje drikking her omkring?) C. å, de ær dëmm såm jør ? ~~men~~
~~men~~ Væll ikk& te bröllåpp&n&. ikk& i vår tjærk& så jør dëm dë
ikk& så my&, dë ær blant di - ~~åxåxåkxåkxå~~ når dëm har - O. ²"Sæ:vri

7. C. å kattlikkbröllåpp&n& åsså da tysk&ran&, da - dämm - dämm har
my& bir, så när däm har lans- när däm har dans da så har däm - svær
dans ~~d~~ ser du - drøkk&r däm da. å tysk&ran& må ha bir

(Men eg meiner om det er mykje drikking elles, om folk går mykje på
tavern og -) å ja, jæ trur da de ^{att&} ær - alt 'fårr my&? (Var det
mindre før?) jæi kan ikk& hus& så my& jæi, mën jø væit nå de ~~m~~ ær -
d& var får æi stönn s- æi stönn d& var töRtt ser du, däm skull& ikk&

8. ha no da, åsså da kun'n däm ikk& få d& antn däm - staR sæ te d&
øll&r butlegg : mën jæ trur dë ær 'værr& nå, får nå har däm
d& så att& kvinnfålka kan gå inn å - å dë ær nå my& værr&, før så
var dëm skamfull av å vær& sett neri en "sallon. O. åssn ær de i
"nårg& me de? (...) C. å: de ær skam hær sånn såm däm - bått&
kvinnfålk å kar&r - såmm& a däm jør. kvinnfålka trur når dëm kan
arbæi& - ha manns ~~embæi~~ - arbæi& me karan& så kan däm drøkk& me

9. karan& : akkuratt såm dæ sku vær& no& å skryt& a(v)?

(Kva slag forskjellige måtar er det å få det lyst på?) O. å lyst i

hus&? (Ja.) O. ja, læk'trisiti. C. å:, d& ær - dåmm - var my& - vi
hadd& ikk& lys vi hadd& ikk& - utpå farm&n, de ær bar& nå i dø ssei-
n&r& dø att& d& har kåmm&n uti lann&. O. å, vi hadd& lys i majj&
år, på farm&n. C. å vi hadd& væll i øn - sæistn söttn år har vi
hatt d&. O. §ØR. C. jæ trur ikk& dø - d& ær ikk& så majj& plass&r
10. nā at d&m har læktrik lys. (Kva brukte dei før då?) O. lamp&.

C. å:, d& var gæs å - O. vi hadd& gæs dær lejj&. C. majj& hadd&
gæs- 'gæslys. ~~antn~~ d&m hadd& lamp&n& såm d&m puttå "gæ:sllin i,
åsså pompa. O. ja, vi ~~gæs~~ hadd& - C. pompa døm opp. O. vi hadd& en
regl&R plæ:nt, de ær fin&r& lys ell&r de

'hær&. my& vit&r&, §uR. C. åsså da - O. vi hadd& en tæ:jk åppsteRS
ser du, ~~antn~~ såm va - så vi pompa, luft i, sevdu, å når
dænn - de - så åpna vi åpp ner& væit du å tænt& på akk&rat såm d&m
brukt& jøra i nårg& væit du får majj& år sidn, d& var slike mæ:ntls
s&m hajn ne væit du, jø væit ikk& å d&m kall&r dåmm i nårg& jæ.

mæn du væit kåmm&r du nær& d&m så dætt&r dåm 'fra værandr& væit du.

ja så lys&r dø d& var to på vær, mai d& var gått lys. så vitt

11. såm - C. mn dåm bruk&r my& på lann& nå dær hå d&m ikk& har e'læktrik
lys så bruk&r d&m d&'hær& &læ:dn lamp&n& å. dåmm ær - "keR&sin d&m
bruks&r i dåmm, mæn' dåm ær så my& lys&r& hæll&r æi al'mindlli lamp&.

C. O. ja, dø fint lys. A al'mindlli olj&lys. (Korleis ser dei ut då?)

O. dø ær lamp&, lik - dær ær &læ:dn lamp& dær, antn dønn ær &læk-
trik, så n va my& lik dø. ja. C. ja dø var åmtrænt lik dø, mæn d&m
hadd&

O. hadd& 'mæ:ntls væit du, væit ikk& å d&m kall&r
på nærsk. å jø væit før i tia når jæi var oøy i dramm&n dær så
jikk d& no'n me ø lajn& stikk& ser du, å så dro d&m bar& i dønn da,
tænt& d&m scri du åm kvællan&, d& var på jørn&n& væit du. mæn dø
kåmm fra gassværk& dåm kalt& d& dø væit du. C. Dø var ikk& lykt&r

12. hær - O. ja mæn d& var no'n åmtrænt så stor& såm de åsså - mæn dåm
var kæska inn ser du så att& ikk& no flu&r ell&r no& kunn& kåmma på
kåvla

d&, får viss æi flu& kåm på d& så datt d& fra en'a'n : C. var bar& åsk& : O. var d& liksåm bar& åsk& såm hajj dær. du har sett dám, har du ikk&? gasslys? i nårg& - duær får ojj te de du. men gasslys& i nårg& før i tia ser du, ~~du~~ dær jæi brukt& å leve d& var ikk& a'nt n gass dær. kåm ifra gassværk& ser du. C. når d&m - hær da, når vi fæk d&m så - var d&m akkuratt lik en littn påsa, akk&rat så at d&m har - små& "tobak**b**akkspåsan& såm d&m har "tobbakk i, d&m så ut lik de:, men d& var no& slag - d& såm var i d&, va no& såmm - du - 'bant d& får 'dær, åsså la ve (?) gassrør& /3. ser du, så tar du æi fyrstikk å så tar du å brænt& d&, å så når d&: - så da tænt& lys& sæi å da bRåst& d& ut ser du d& n vill&.

/4. ....

(Kva brukte dei før dei fekk ~~kk~~kerosene-lampar?) .... C. men dæ va tæRj&lys d&, spår jæ. leppj& før& mi ti d&. O. d&m lagd& d&m §øl. C. d&m jcr& vøR d&. O. §øR! C. men jæ(i) hus&r ikk& - jæ væit ikk& jæ, åm - tant& fåtæRt& åm - åm no'n tå ^{dæmm} dækk brukt& d& når dæmm var små. nå: hu: - my& a tia satt u, hu fåtæRt& nå åm - stu'dert& bib&l&n skor&leksnn& sin& så mått& dæm ligg& på gölv& sa a åsså ha /5. tæRj&lys& nær& ve sæ. jæ væit ikk& å ti de var d&m fæk lamp&lys.

Oscar og Charlotte Norlin, Wautoma.

O.

(Koss får ein vatn rundt?) O. vann? ja, vi har e'léktrik pomp&r såm pomper vann. (Men kor kjem det frå?) d& kåmm&r ifra jołा. bar& driv&r ner ei pomp& ser du, driv&r d& ner i jołा, såmm& ti&r - ęll&r C. et rør mein&r du? O. ja, liss&m en brönn, men vi har ikk& brönn&r

I.

lik d&m har i nårg& væit du såm va åpn&, d&m var bar& åpn& ner en fęmm sęks fot, å så är d&m drillia ner, ser du, d&enn vår ut& på farm&n var fęmmå sæksti fot, - var d& ikk&? C. mhm. å, somm& pläss&r nå hær i by&n hær har d&m ikk& nødi å gå fæRt juft hær får vann.

O. nå. syv ått& fot

gått vann. C. men - ut& - d&r på

farm&n d&r kåm d&m på stæin d&r så att& d&m - O. tok ås ei hæil uk& å gå jęnnom stæin'n d&r. C. kåmma imællåm stæin'n åsså håll& (Höll&?)

på å gå da te du ^{kam}_{får} gått vann. d&m satt& d&m stor& røran& ner væit du, så slapp d&m ei stikk& "dynamitt ner tru d&r, åsså blåst&, så få - stæin'n te å åpn& sei ser du. åsså bøynt& dm å drill& ijænn.

2.

å d& tok d&m lejj& d&r, d&m var hos åss åmtrænt i to uker å drillia,

få å kåmm& ijęnnåm stæin'n. mn da var d& gått vann. å:, mai. C.

nå jæ trur ikk& d&m har - æn - i nol hær i statn, var d& ikk& d&r
ær d&

- åff&r ~~kan~~ at ikk& d&emm - kan lag& brönnær d&r? ęll&r få

vann&? är d& får d& att& d& är får my& stæin? O. d& är samm& hær

såm å gå ner - liss&m att& d&enn farm&n te baRn måR&s (Byron Morris

eller Mount Morris?) d&r, d&m går ner - d&m jikk ner hundr& å fęmm

^{tämm&li} fot. ja. de är ~~kan~~ dypt de. C. & væRtt (?) d&r i - h&en& -

bæst&far var, neri d&r i - wat&RfRd d&r, d&r hadd& d&m bär& et ~~hæ~~

h&R i joRa d&r, åsså da vann& - O. pipa inn. C. kåmm inn ser du,

3

åsså da - ~~et~~ dyppe d&m d& ut. men d& va væR før d&m hadd& stort

grei& på å få fatt i sånn ann&Vei d&. men nå m& d& hær - möll'nå

sm du ser all åv&r såm d&m pomp&r vann m&, d& var - å - &mtrænt h& maij& år har d&m væRtt hær? O. å, mai. d&en ut& på farm&n vår må

nå vist ha stått dær i fæmti år. C. ja dø:, men - æ:nti fårtæRt&
vøtt du
&m - dær på - hønn& ~~me~~ dømm levd& dær, dø var væll - å - dø var
væl æn - fæmm å sæksti år sia, da var dø nytt da å ha æi möll& te å
pomp& vann& me. så kåmm nabo'n ~~me~~ e:n dag sa a, hann hadd& fått
ei ny møll& te pomp& vann, ~~me~~ å så sán, å:, ær d& ikk& gått sán, nå
ska vi få vann ifra vår hørr& sa'n. ? ? ...

O.
(Driv dei noko med fisking rundt her?) å, vi jør ikk& no&, guttn hær
bar& driv&r fiskij. han går ut å fisk&r my& åm såmmæRn. C. dømm jør dø:
O. bar& får spåRt. C. - my& av byfårka
ustanslli ~~dømm~~ dømm. (Kor er det dei fiskar/henne då?) O. å dø ær
ut& ve maunt måRis, dær ut& på farm&n vår; på leik&n dær. ja. C. å:
d& ær møy& plassar døm fisk&r hær, dø ær møy& - O. å:, ja, de ær
my&, de ær gått fisk& runt hær. (Kva' slag fisk er det helst ein
får då?) ~~me~~ O. å, liss&m dønn - dø såm hann får nå dø - dø ær - du
vill& kall& d& lissåm - d&m kall&r d& i nårg& får jødd&. (Men kva
kallar du det her?) O. hær kall&r d&m dø paik, ~~me~~ nāRd&Rn paik.
å så har - så har n no& han kall&r - bæ:s, å i nårg& kalt& døm de:
'brasm&, serdu.' ja. å hær væit du trout, de ær - i nårg& kall&r
dm de: ø:rett, væit du. C. å da e, d&m andr& små d&m - O. å:, så ær
de dømm lill& - nå ska jæ si dæi å døm kall&r dær - C.

O. fisk hær i 'rev&r&, var no'n såm dm kalt& får - ja
hørk&
6. væit ikk& åm du væit å de ær - dm kalt& d&m ~~me~~ (?) du har k&
hørt de har du? når vi var oøy& så brukte vi å fisk& hørk& ~~vøtt~~
putta vi. - så sku d&m putt& øn kårk på tåppen av
, , var det i Norge eller -) ja, de var i
nårg&, var i dramm&nsfjorN de. C. nå, dømm hær ær go& å spis&, døm
~~me~~ når døm ær åmtrænt såm frøtn a hånna di, døm ær dønn - O. dømm
ær så laijy& å så ær dm flt& såm hanna di, å: d ær go fisk. C. -
bræi& ser du, høg&r& - O. du sku se nonn såm guttn hær får, non

svær& jøddær lik de:, ser du. o boy, dám er fin&. (Kva måte fiskar
7. ein på?) væll, du ser han - han har en rad hær, jæ sku lik& jæ kunn&
visn te dæ, men de ær en - å: han har en fin rad, an ær k& ~~ha~~ læjj&r
øll&r så, så sëtt&r 'betn sin på, så kast&r han dæn ut
lik de:, ser du, å så rull&r n åpp lik de:. når dám ser dænn går
på vann& så går d&m øtt&R n ser du å taR n. C. å: dám har så majj&
fåßælli&, dám har - O. ~~ha~~ å dám har - han har en baks hær alt
de ståff&. C. - å ær navn& på - han har nå æi litta såm han kall&r
grå mus ~~+~~ såm han har fått mæst& fiska på - O. - ³⁴¹⁷²⁹⁷ så stor såm de:,
åsså - u hadd& rekki romp& på sæ å all tijj ser du. men hu ær blitt
så e'lændi nå ær rompa gå&n a ! ? ! han har fått majj& på dænn.
8. å mai. å han har allslaks bet å - du har sëtt dæmm'kæ:stigra:dsa
d&m bruk&r har du k&? (...) dám ær ikk& læjj&r øll&r så ser du -
- d&m kan kast& d&m - å: en kan sitt& hær å kast& d&z helt ut i
stritn hær ser ~~du~~. åsså dætt&r ~~dæm~~ på vann& ^{sæ} ~~du~~ åsså bjynn&r n
å vain& å slikt de, så kan du se d&m kåmm&r øtt&r ser du åsså ~~stæiker~~
åsså drar ~~med med med med~~ d&m n helt ut ser du.. de ær væi&n dm lik&r
å fisk& hær. (...) C. å tar dám lik& my& fisk i nårg& nå såm d&
brukt& å væra, høll&r har d& - (...) C. jæ væit åskar sa dám kunn&
gå ut dær å sëtt& bar& krok på æi nål - O. vi tok æi nål væit du,
almindlli nål - C. knapp&nål. O. knapp&nål, putta vi en ~~ha~~ hUkk på,
putta en worm på så satt vi un- du har aldri sëtt dramm&nsbrua har
9. du? (Jo, det har eg.) O. dæn gaml& dramm&nsbrua. (Nei, den gamle
har eg ikkje set.) ja, du kunn& - de ær en plass unn&r dær ser du
såm putta all& dæmm e'læktrik 'ke:blan& i væit du, dám var all& i
en baks dám. vi brukt& gå unn&r dær vi å sëtta åss på dæmm ser du,
å fisk& neri - væll, du kunn& se fisk&n neri dær, bar& drapp dænn
nåla neri, så så du æin kåmm, så bar& dro ? ? C. dám
mått& væra sultn& ? ? å, de var så my& fisk dær, s&m var så gla å

få no&. de sto aldel&s tykt dær av fisk. C. nå, når dæ - hær, dæm
ær k& så - fisk&n ær k& så lett å få fatt i hær. O. men de ær maŋjut
plass&r å fisk&. C. hær - de ær my& - dæm si&r de ær my& fisk, men
vær& må væra røkti. nå - O. ser dæm fisk&r hær åm vintærn å. ~~ut~~
på lek&n lissåm ær - högg&r høl i isn væit du. så sett&r dm åpp en
litn tiŋŋ da væit du, så kåmm&r snør& dæms røtt åv&r dønn, såm ~~ut~~
stikk&r åpp lik de, åsså går d& ner i hål& dær i isn væit du. så kar
d&m bar& gå vøkk da, når n ser de: rø& flagg& ell&r å d&m har på
ønn'n stikk&r åpp, så ær d& no& på. (...)

(Har dei drive noko med å gå julebukk rundt her?) O. nå, de har jø
aldri joRt hær, men dæm brukta å jøra d& maŋj& år sidn. C. dæm
joR& d& føri jæi var gamm&R nåkk så jæi kunn& væra me, men ~~ut~~ sia
de så har d&m ikk& - O. ær ikk& no& a de runt hær no mer&. du væit
du prata åm vi skull& gå i - C. ja nabokona prata åm vi skull& gå
buck (?) nå te juł. (Så du har vore med på det du altså?) O. de blø
ikk& no& a d&. C. hu vill& ikk& - & - d& bølai ikk& no mer& a d&, så
vi jikk ikk&. (Men er det nokon som driv på med det enno?) C. nå.
ikk& såm jæi væit åm, ikk& hær, ikk& runt hær. (Korleis jorde dei
det då?) å, dæm mått& nå vist - jæ kan ikk& hus& men dæ
føkk nå mask& på å kledd& ~~ut~~ sær åpp så d&m ikk& skull& - ~~ut~~ skull& væta vøm ~~ut~~
var. O. å så væit du når dæm kåmm te æin ~~ut~~ plass så ekspekta dæm
litt væit du, dæm skull& ha litt å drøkk& å litt å spis& å - ~~ut~~ vø
åv plassan& så flik dæm. C. ja, dæm joR&^v de når de var i juł, dæ
så var d& vøl - O. ja. jør dæm de my& i nårg& nå, næi. (Å, det er
ikkje så ganske lite. ... Korleis har de det elles jul, brukar de
juletre?) O. og C. ja. (Julegaver?) O. ja. får 'maŋj&. altfår my&
ett&r juł ær åv&r så har du ikk& no peŋj&r ijønn. C. å ja, vi gør
går nå - vi jør nå ikk& så ill& såm de. men dæm - dæm jør får 'my&
a: d&. de ær lik præstn sa att& dæm - O. He said they were commer

cializing Christmas, and I think he is right. du kan gå ner hær i by&n så du kan hør& 'laUdspikersa væit du - åv&r d&m jul&sajjan& å

13. all ~~xix~~ d&m joł& ikk& de vis d&m ikk& tøj&t& på lomma si
væit du, de ær d&enn d&m tøjk&r på fōRst. m&n de ær ikk& juł lik de
brukt& å vær&, får majj& år sidn, å lajt ifra. de ær ikk& - entn
ær de: at vi blir gamł& ell&r - : !C.jæ ser du blir eldr& jæi, får jæi
syns ikk& de! ! m&n vi - vi jør ikk& no så fæRt my& turiŋ i jula.
vi har nå b&standi kaffikanna på å - O. ja du ser vår "famili& hær -
"famili&n vår hær ær en stor famili&. ~~for jæi undan kækkar og næringar~~
når at vi all& kåmm&r i samm&n, å - de ær så majj& at de ær ikk&
romm får fler . (Kva tid er det jula begynnar?) O. ja de bjynn&r

14. vist ikk& hær før& jul&da'n, å så ær de åv&r da'n ett&r. (Men kor-
leis brukte det å vera her før?) C. ja jæ kan ikk& hus& a- a'nt
n att& prøvd& nå å væra fæli - å passlli tili juR&-aftn, åsså da
var d& m- 'mer& hæll&r 'mindr& turiŋ hælt te att&r nyttår. vi jikk
runt te syllfölk& å naboa& å föst var vi æin ~~æ~~kvæll æin ~~æ~~kvæll stass
æin a'n ~~æ~~kvæll æin a'n stass (?), å d& jør vi my& nå å. vi hadd&
naboa& hær æin kvæll å æin a'n kvæll ~~æ~~kvæll var vi hos no'n a naboa&
å hos bæst&mor (?) te jul&da'n å ...